



# นครศรีธรรมราช

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี  
ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

## ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เว็บไซต์ : <http://www.osmnortheast-sl.moi.go.th/> โทร 044-243090

ที่อยู่ : ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ชั้น 3 ถนนมหาไทย ตำบลในเมือ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

# ผลการติดตาม 2563

การดำเนินงานและผลการเบิกจ่าย

งบประมาณประจำปี 2563

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ระหว่างวันที่ 3 - 5 พฤศจิกายน 2563 และวันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการติดตาม ผลการดำเนินโครงการเร่งรัดการดำเนินการ ผลการเบิกจ่าย เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินโครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จ และดูผลการดำเนินงานขอโครงการที่ดำเนินจนแล้วเสร็จ เพื่อให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ/กิจกรรม ในพื้นที่ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา ตามลำดับเสร็จสิ้นแล้ว และได้จัดทำสรุปผลการติดตามการดำเนินงาน ดังนี้



# สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
เป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา	ข
การติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้	
ด้านพืช	1
- จังหวัดสุรินทร์	2
- จังหวัดบุรีรัมย์	5
- จังหวัดชัยภูมิ	7
- จังหวัดนครราชสีมา	9
ด้านสัตว์	13
- จังหวัดสุรินทร์	14
- จังหวัดบุรีรัมย์	16
- จังหวัดชัยภูมิ	18
- จังหวัดนครราชสีมา	
20	
ด้านใหม่	23
- จังหวัดสุรินทร์	24
- จังหวัดบุรีรัมย์	27
- จังหวัดชัยภูมิ	32
- จังหวัดนครราชสีมา	34
ด้านท่องเที่ยว	36
- จังหวัดสุรินทร์	37
- จังหวัดบุรีรัมย์	39
- จังหวัดนครราชสีมา	41
ด้านสังคม	47
- จังหวัดบุรีรัมย์	48
คณะผู้จัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนิน	51

## บทสรุปผู้บริหาร

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 3 โครงการ งบเงิน 430,163,900 บาท โดยโอนงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2563 จำนวน 12,424,800 บาท คงเหลือจัดสรร จำนวน 417,741,100 บาท ข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง มีผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จำนวน 206.2564 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.37 ขอบวงเงินงบประมาณอยู่ในอันดับที่ 5 จาก 18 กลุ่มจังหวัด

การติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ ทั้ง 5 ด้าน มีผลการดำเนินงานสรุป ดังนี้

**ด้านพืช** โครงการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีนทร์ **กิจกรรมหลัก** การเรียนรู้เกษตรกรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า ทั้ง 4 จังหวัด ประสบผลสำเร็จจากที่เกษตรกรนำศาสตร์พระราชามาใช้ และเกษตรกรต้นแบบสามารถถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งเกษตรกรมีความอดทน และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาด้านการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี ทำให้การทำเกษตรของตนเองค่อนข้างจะยั่งยืน มีตลาดรองรับ ทั้งนี้ ภาครัฐต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในด้านการเป็น “พี่เลี้ยง” โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับตลาด การนำเกษตรกรเข้าสู่การตรวจรับรองเพื่อให้ได้ใบรับรองมาตรฐานทั่ว มาตรฐานอินทรีย์ มาตรฐาน GAP

**ด้านสัตว์** โครงการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีนทร์ **กิจกรรมหลัก** พัฒนาศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ พบว่าการรวมตัวเป็นกลุ่มวิสาหกิจสร้างความเข้มแข็งในการลงทุน โดยผู้แทนที่เข้าอบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ นำความรู้และถ่ายทอดให้กับคนในกลุ่มมาสร้างผลิตภัณฑ์แปรรูป เพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในกลุ่ม และเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งนี้ บางกลุ่มมีการขยายต่อยอดด้วยการสร้างบรรจุภัณฑ์สุญญากาศที่สามารถเก็บสินค้าได้นานขึ้น สะดวกต่อการขนส่ง และกิจกรรมหลัก พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคคุณภาพกลavnน้ำกลุ่มนครชัยบุรีนทร์ สามารถให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคให้ได้มาตรฐาน และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาไปสู่การรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ และเครือข่ายการเลี้ยงโคกลavnน้ำ ที่ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

**ด้านท่องเที่ยว** โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งได้ติดตามทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการอบรมบุคลากรในท้องถิ่น พบว่าปัจจัยความสำเร็จที่ทำให้การท่องเที่ยวในชุมชนคือการที่คนในชุมชนร่วมมือพัฒนา ทำให้เกิดความยั่งยืน และสิ่งสำคัญคือการจัดเก็บข้อมูล เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ได้แก่ ยอดจำหน่ายสินค้าในชุมชน ยอดการจองห้องพัก เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

**ด้านใหม่** โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ กิจกรรมหลัก การส่งเสริมการปลูกหมอนเลี้ยงไหม และกิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตผ้าไหมครบวงจร



## บ

เกษตรกรและผู้ผลิตใหม่ ได้รับความรู้ ทักษะในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ได้คุณภาพ รวมทั้งได้รับ สนับสนุนนวัตกรรมการผลิตผ้าไหม ทำให้ผ้าไหมมีคุณภาพ และได้รายได้ที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับ ผู้ประกอบการใหม่ได้รับทักษะในการออกแบบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมในหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งสามารถนำหมู่บ้านไหมเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยววิถีชุมชน

**ด้านสังคม** โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุกลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรินทร์ **กิจกรรมหลัก** การพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain Based Learning : BBL) เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการ พัฒนาทั้งด้านร่างกาย และสมองของเด็ก ผ่านการเล่นในสนามเด็กเล่นที่มีเครื่องเล่นอันออกแบบมา ให้เกิดการฝึกทักษะในด้านต่างๆ นอกจากความสนุก ยังได้การพัฒนากล้ามเนื้อ สมาธิ สติปัญญา รวมทั้งเกิดความภูมิใจ ซึ่งหลายโรงเรียนยังต้องการได้รับสนับสนุนสนามเด็กเล่นแบบเดียวกันนี้

จากการติดตามในพื้นที่ โดยการสุ่มเลือกโครงการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน หากเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับสภาพอากาศ ซึ่งทำให้การดำเนินงานต้อง ชะงัก และดำเนินการล่าช้า สำหรับกิจกรรมที่เป็นการอบรมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ ไวรัสโคโรน่า 2019 ทำให้กิจกรรมที่เป็นการอบรม และการรวมกันของคนหมู่มาก ต้องเลื่อนไป ดำเนินการในช่วงที่สถานการณ์เริ่มคลี่คลาย และถึงแม้ว่าจะเลื่อนดำเนินการไปแต่ยังดำเนินการได้ แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ทำให้ เกษตรกรบางสาขาได้รับผลกระทบ เช่น เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ที่นายทุนหรือตลาดที่รับ ซื้อ ได้ลดต้นทุนของตนเอง จึงทำให้การรับซื้อ การขนส่งผลผลิตรังไหม ไม่ได้มาตรฐานอย่างเช่น เคย ทำให้การตรวจวัดคุณภาพของเกษตรกรไม่ได้มาตรฐานเช่นเดิม ทำให้รายได้ลดลงไปบ้าง สำหรับด้านพืช ปัจจัยที่สำคัญคือ แห้งน้ำ ที่ต้องส่งเสริมพัฒนาการกระจายน้ำให้ทั่วถึง ด้านสัตว์ ยังเป็นการริเริ่มการแปรรูป หากมีเงินทุนก็จะสามารถต่อยอดและพัฒนาคุณภาพการจัดเก็บและการขนส่งได้ดีขึ้น

การดำเนินงานโดยภาพรวมมีผลที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม ผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ของกลุ่มจังหวัด ต้องมีความร่วมมือ มีทัศนคติที่ดีที่จะพัฒนาในสายอาชีพของตนเอง ให้เกิดความ ยั่งยืน หากแม้ว่าได้เข้าร่วมโครงการ แต่ไม่นำไปปรับใช้ ก็จะไม่เกิดผลสำเร็จขึ้นมา ทั้งนี้ภาครัฐเองก็ ต้องมีการติดตามประเมินผลหลังการดำเนินงานนั้นด้วย นอกจากภาครัฐ ภาคเอกชนก็ควรมีส่วน ช่วย ในด้านการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ การเป็นผู้ให้คำแนะนำในด้าน ตลาด เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป



**นครชัยบุรินทร์**



PhotoRoom®

# ประเด็น การพัฒนา



ประเด็นการพัฒนาที่ 1

การพัฒนาขีดความสามารถ  
เกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร



ประเด็นการพัฒนาที่ 2

การพัฒนาอุตสาหกรรมการ  
ท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่



ประเด็นการพัฒนาที่ 3

ยกระดับการพัฒนาคุณภาพ  
ชีวิต



# ๒๕ ด้านพืช

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี  
ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**





## จังหวัดสุรินทร์



จังหวัดสุรินทร์ (วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีนทร์

กิจกรรมหลัก การเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

กิจกรรมย่อยที่ 1 การสร้างเกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา

กิจกรรมย่อยที่ 2 สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรตามศาสตร์พระราชา

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์

**พื้นที่ในการติดตาม** : ที่ทำการวิสาหกิจชุมชนผลิตผักอาหารปลอดภัยโคกตะเคียน หมู่ 4 ตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

### ข้อมูลทั่วไป / ผลการดำเนินงาน

วิสาหกิจชุมชนผลิตผักอาหารปลอดภัยโคกตะเคียน มีสมาชิกจำนวน 26 คน เป็นกลุ่มวิสาหกิจที่เข้มแข็ง ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ ทั้งการอบรม การปรับเปลี่ยนวิธีแนวคิด รวมทั้งหาเชื่อมโยงตลาด โดยประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคือ นายสากล ซึ่งก่อนจะได้รับการอบรม เดิมเคยเป็นผู้ที่ไม่รับการพัฒนา ชอบทำการเกษตรแบบเดิม และเมื่อเปิดใจเข้าร่วมโครงการขอภาครัฐหลายครั้ง ทำให้เกิดการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน จากการได้ใบรับรอง GAP มาสู่การเป็นเกษตรกรอินทรีย์ เริ่มปรับเปลี่ยนทำการเกษตรเมื่อปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2561 ได้เริ่มจำหน่ายผักผ่านบริษัทประชารัฐ ต่อมาปี พ.ศ. 2562 ได้เป็นผู้ค้าโดยตรงกับโรงพยาบาล จากผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ได้มีนโยบายการจับคู่ผลผลิตทางการเกษตรและโรงพยาบาล โดยมีการประชุมคณะทำงานหลายขั้นตอน จนกระทั่งได้มาจับคู่ธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจมีสมาชิกที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผักปลอดภัยเป็นรายๆ ส่วนผักมารวมกันและส่วนต่อให้ทางโรงพยาบาลได้จัดทำอาหารปลอดภัยแก่ผู้ป่วยต่อไป ผักที่ส่งมี 7 ชนิด ได้แก่ ฟักทอง ฟักเขียว คะน้า กวางตุ้ง พักซี ฟรุ้ง กล้วย รายได้เฉลี่ย 2 ล้านบาท/ปี สมาชิกได้รับค่าจำหน่ายผักทุก 2 สัปดาห์ สมาชิกมีแปลงอินทรีย์ 3 ไร่ และนอกนั้นเป็นแปลง Gap ประธานกลุ่มอำนวยความสะดวกเรื่องปุ๋ยให้กับสมาชิก และไม่มีการบริหารแบบการลวงหุ้น เพื่อให้สมาชิกเกิดความสบายใจและ



ไม่แบกรับภาระมาก สำหรับกิจกรรมสร้างเกษตรกรต้นแบบฯ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีคุณสมบัติคือต้องมีพื้นฐานการทำเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งได้คัดเลือกเกษตรกรดังกล่าวที่มีพื้นฐานการทำเกษตรแบบผสมผสานและมีความเชี่ยวชาญ จนสามารถถ่ายทอดความรู้ การเกษตรตามศาสตร์พระราชาได้ การเข้ารับการอบรมทำให้เกษตรกรได้สร้างเครือข่ายกับเกษตรกรอื่นที่อยู่ต่างพื้นที่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการเชื่อมโยงผลผลิตทางการเกษตร หากผลผลิตไม่เพียงพอที่จะส่งออกจำหน่าย ก็นำผลผลิตจากกลุ่มอื่นๆ เข้ามาร่วมจำหน่ายด้วย ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องมีมาตรฐานรองรับ โดยเฉพาะที่ประธานมีความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงตลาด ก็สามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนผู้เข้ารับการอบรมด้วย เมื่อกลุ่มวิสาหกิจเข้มแข็ง และขาดเงินทุนสนับสนุน ธ.ก.ส. ได้เข้ามาช่วยขับเคลื่อนและให้สินเชื่อ เพื่อนำไปต่อยอดกับการทำเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจ

### ปัญหาและอุปสรรค

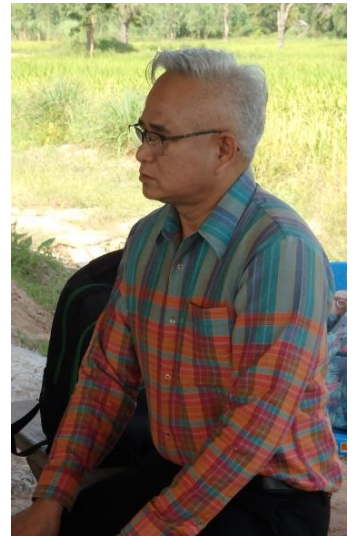
ข้อจำกัดสำหรับการทำเกษตร คือเรื่องน้ำ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ พื้นที่สูงไม่พอ และเจอกับราคาข้าวตกต่ำ เกษตรกรเสนอว่าต้องการจะเจาะตลาดข้าวที่รับข้าวแบบเจาะจง เพราะที่ผ่านมายาวข้าวปลอดสารก็ขายรวมกับข้าวทั่วไป เมื่อเวลาสีก็ปนกันและไม่ได้โฆษณาว่าเป็นข้าวปลอดสาร ราคาไม่ต่างกัน หากขายไปสู่ตลาดที่รับขายอินทรีย์ ข้าวปลอดภัย คาดว่าจะได้ราคาที่สูงขึ้น

### ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรเป็นเกษตรกรต้นแบบที่เป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยนมาดำเนินการตามศาสตร์พระราชา และสามารถจับคู่ธุรกิจระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตนเอง กับโรงพยาบาล โดยรักษามาตรฐานของสินค้าทางการเกษตรไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงเป็นต้นแบบที่ดีให้เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆ ดำเนินการตามได้ ทั้งนี้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุน ในการช่วยจัดหาตลาด เสนอแนะ และมีเวทีจับคู่ธุรกิจ











# จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์** กิจกรรมหลัก การเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า กิจกรรมย่อยที่ 1 การสร้างเกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา และกิจกรรมย่อยที่ 2 สร้าง การรับรู้ให้แก่เกษตรกรตามศาสตร์พระราชา

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

**พื้นที่ในการติดตาม** : บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 1 บ้านเมืองโพธิ์ ตำบลเมืองโพธิ์ อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

## ข้อมูลทั่วไป/ผลการดำเนินงาน

นายอาจ กุรารัมย์ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสร้างการรับรู้ศาสตร์พระราชา ซึ่งเกษตรกรอำเภอห้วยราช 82 ราย โดยเป็นเกษตรกรจากบ้านเมืองโพธิ์ 10 ราย เมื่อได้รับการอบรม ก็จะได้รับปัจจัยการผลิตตามแต่ศักยภาพและความต้องการไม่เท่ากัน สำหรับนายอาจ ผู้แทนเกษตรกรให้สัมภาษณ์ เดิมทำนา และมีความคิดที่จะปรับเปลี่ยนการทำเกษตร ต้องการ พึ่งพาตนเองได้ และไม่ต้องการไปทำงานนอกพื้นที่ จนเมื่อ 2 - 3 ปีให้หลัง เริ่มเข้าโครงการอบรม เกษตรกร และเริ่มมีการใช้สารสกัดจากธรรมชาติมาทำกัณฑ์ศัตรูพืช เช่น การทำน้ำส้มควันไม้เอง เพื่อกำจัดศัตรูพืช การใช้สารสกัดจากธรรมชาติทำให้รู้สึกปลอดภัย และรับประทานพืชผักได้อย่าง เชื่อมั่น นายอาจกล่าวว่าแม้รายได้ยังไม่เพียงพอกับการะค่าใช้จ่ายซึ่งมาจากการภาษีสังคมและจ่าย เลี้ยงดูบุตรจำนวน 3 คน แต่ยังมีกินมีใช้ กล่าวคือพืชผัก ปลา และไก่ไข่ที่เลี้ยงไว้ แบบเกษตรแบบ พสมพसान ทำให้มีกินไม่อดหาซื้อ ลดการะค่าใช้จ่าย และเมื่อเหลือก็ขายต่อ นอกจากนี้มีการเลี้ยง โคเนื้อ ทำให้มีรายได้สูงจากการจำหน่ายโคเนื้อ ช่วยแบ่งเบาการะค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลาดที่ส่งผักขาย เป็นตลาดทั่วไปๆ มีการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าว รวมข้าวส่งขายร่วมกัน และมีแนวโน้มจะขยาย การรวมกลุ่มไปยังผักอินทรีย์

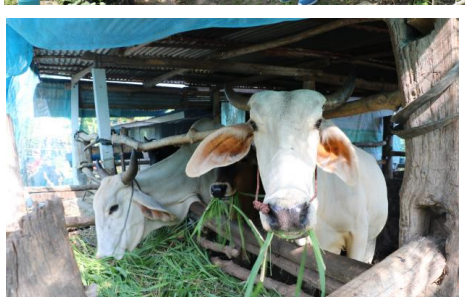


**ปัญหาและอุปสรรค**

ท้าวคณะติดตามสอบถามว่า เคยทำบัญชีรับ - จ่าย หรือไม่ ซึ่งเกษตรกรมีการทำบัญชีรับจ่ายตามที่สำนักงานเกษตรจังหวัดอบรม แต่ด้วยความไม่เคยชิน ประกอบกับรู้สึกยุ่งยาก และบัญชีบางครั้งขาดดุล จึงไม่ดำเนินการต่อ

**ข้อเสนอแนะ**

หากเกษตรกรในพื้นที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น อาจรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน







# จังหวัดชัยภูมิ



จังหวัดชัยภูมิ (วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2563)

## โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรินทร์

กิจกรรมหลัก การเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา

กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

กิจกรรมย่อยที่ 1 การสร้างเกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา

กิจกรรมย่อยที่ 2 สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรตามศาสตร์พระราชา

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

**พื้นที่ในการติดตาม** : บ้านส้มป่อย หมู่ที่ 13, 14 ตำบลส้มป่อย อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

### ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมสร้างเกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา โดยมี 6 ราย 6 แปลงสาธิต ในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เกษตรกรต้นแบบที่ดำเนินการโดยจังหวัดชัยภูมิ จะเรียกว่าครู ก. ซึ่งคัดเลือกจากผู้ที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทั้ง 6 รายนี้ จะมีทักษะความสามารถ ความถนัดที่แตกต่างกัน เพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกรได้หลากหลายทักษะ กลุ่มจังหวัดได้สัมภาษณ์ ครูก.ท่านแรก คือ คุณพิชิต พาศีทอง เจ้าของสวนเกษตร เจตรินฟาร์ม ตำบลส้มป่อย นอกจากทำเกษตรผสมผสานยังทำปุ๋ยและดินขาย สร้างรายได้เสริม และขายผ่านตลาดออนไลน์ เฟซบุ๊ก

นายปรีชา พลุหอม จากตำบลกุดน้ำใส ได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร 4.0 ขายผ่านตลาด OTOP Mobile มีใบรับรองอินทรีย์ ขายทุกเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดยสินค้าจะมี พริก กล้วย ดินปุ๋ยหมัก มูลไส้เดือน และเริ่มขายในตลาดออนไลน์

คุณทอง มาลา ตำบลหนองบัวใหญ่ เคยทำการเกษตรเชิงเดี่ยว จนได้ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรผสมผสาน และทำป่าไม้ ปลูกไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ทำการปศุสัตว์ ตัวแปรเรื่องราคา แต่ศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์ที่จับต้องได้ ทำให้มีกินและเหลือก็จำหน่าย เมื่อก่อนจะต้องให้พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคา และไม่มีอำนาจต่อรอง เมื่อปี 2561 ที่หันมาทำตามศาสตร์พระราชา จึงได้มีอยู่มีกิน แม้ในช่วงเกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ยังสามารถมีอาหารรับประทานได้จากการที่ปลูกพืชผัก ปลูกข้าว และเลี้ยงสัตว์เอง

นายสำเนียง หมอดิน (ครูข.) ปลูกมันสำปะหลัง ข้าว ได้ทดลองปลูกมันสำปะหลังแบบอินทรีย์เปรียบเทียบกับการใช้สารเคมี ในส่วนของอินทรีย์ใช้น้ำหมักเอง ได้ผลผลิตที่ไม่ต่างกัน ซึ่งการปลูกแบบอินทรีย์จะทำให้ลดต้นทุนและปลอดภัย และลองเปลี่ยนจากการทำแปลงแบบหลุม



เป็นแบบป่าน พบว่า หัวมันสำปะหลังสามารถแตกหักออกใบได้มากขึ้น ขยายขึ้น การขยายพักขอ  
ตนเองเป็นแบบรดน้ำ ทำให้ขายได้ดี

8

**ปัญหาและอุปสรรค** -

**ข้อเสนอแนะ** ความต้องการของเกษตรกร ส่วนใหญ่ต้องการระบบน้ำ และระบบพลังงานแสงอาทิตย์







# จังหวัดนครราชสีมา

9



จังหวัดนครราชสีมา (วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรินทร์**

กิจกรรมหลัก การเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา

กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา

**พื้นที่ในการติดตาม** : บ้านจระเข้หิน หมู่ที่ 2 ตำบลจระเข้หิน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

**ผลการดำเนินงาน**

**กิจกรรมย่อยที่ 1 การสร้างเกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา** มีเป้าหมายในการสร้างเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 50 ราย ซึ่งอำเภอครบุรี(พื้นที่ติดตามงาน) มีเกษตรกรต้นแบบ 2 ราย และสร้างแปลงสาธิต จำนวน 32 แปลง (หรืออำเภอละ 1 แปลง) โดยอำเภอครบุรีมีนายกฤษฎีพัฒน์ชาติ ศรีศรีเอี่ยม เกษตรกรต้นแบบตามศาสตร์พระราชา จากหมู่ 7 ตำบลครบุรี อำเภอครบุรี ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไม่เหมาะสม จากการเข้าร่วมโครงการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (เพิ่มเติม) ได้รับความรู้และปรับปรุงพื้นที่ มีการปลูกผัก เลี้ยงปลา และเปิด และปลูกพืชสวนไว้ เป็นแปลงสาธิต

นอกจากการทำนาเดิม โดย พื้นที่ทำเกษตรกฤษฎีใหม่ จำนวน 45 ไร่ ที่นา จำนวน 48 ไร่ทำให้มีกินมีใช้ ลดค่าใช้จ่ายจากการต้องซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคไปมาก ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้วันละ 300 บาท ส่วนที่เหลือจะนำไปขายที่ตลาด อนาคตวางแผนไว้ว่าจะมีการรวมกลุ่มวิสาหกิจเพื่อผลิต ผลิตภัณฑ์ปลาต้ม และวางแผนจะตั้งสหกรณ์ชุมชน ขณะนี้รวบรวมจำนวนผู้ประสงค์จะเป็นสมาชิกได้ 10 กว่าคน









# จังหวัดนครราชสีมา



จังหวัดนครราชสีมา (วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย  
กลุ่มนครชัยบุรินทร์**

กิจกรรมหลัก การเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์  
พระราช

กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า

**กิจกรรมย่อยที่ 2 สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรตาม  
ศาสตร์พระราช**

ผู้เข้าอบรมจำนวน 250 ราย จาก 32 อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา นางจรรุวรรณ แก้ววันทา ผู้แทนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรตามศาสตร์พระราช ได้รับการอบรมและรับปัจจัยการผลิตเพื่อมาขยายผลในแปลงเกษตรผสมผสาน เดิมเกษตรกรทำไร่ อ้อย จำนวน 30 ไร่ ซึ่งพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นหินปูนการปลูกพืชเป็นพืชเชิงเดี่ยว ทำให้ไม่มีทุน หมุนเวียน ดินถูกชะล้างหน้าดิน รายได้จะได้ปีละครั้งเมื่อสำนักงานเกษตรจังหวัดได้มาส่งเสริม เกี่ยวกับการทำการเกษตรผสมผสาน จึงเริ่มมาปรับเปลี่ยน ทำให้มีรายได้เข้ามาเป็นรายสัปดาห์ - รายเดือน สามารถนำเงินมาหมุนเวียนและใช้จ่ายในครัวเรือน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตร เริ่มแรกเกษตรกรมีการปลูกมะนาว ปลูกได้ 3 ปี ประสบความสำเร็จ จนเมื่อเข้าสู่ปีที่ 4 เจอโรคระบาด ต่อมาปรับไปปลูกกล้วยและขยายไปยังพืชชนิดอื่น มะละกอ มะขาม บawang ได้มีการ นำมาแปรรูปเป็นมะขามแช่อิ่ม สะตอได้พันธุ์มา 1 ต้น ได้ขยายออกมาเป็น 5 ต้น ให้ผลผลิตให้ปีละ 4 รุ่นๆ ละ 1 หมื่นบาท รวม 4 หมื่นบาท/ปี มะละกอขยายพันธุ์โดยใช้การตอน กล้วยเริ่มจาก 10 ต้น ขณะนี้เป็น 2,000 ต้น และขยายนอกกล้วยให้กับผู้ที่สนใจ การปลูกพืชแต่ละชนิดขอ คุณจรรุวรรณจะปลูกให้เอื้อประโยชน์ต่อกัน เช่น ปลูกกล้วย ใบของกล้วยจะเป็นร่มเงาให้กับพืชชนิด อื่นๆ ที่ต้องการแสงเพียงรำไร

## ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาของหน่วยงานดำเนินการ เนื่องจากจัดซื้อปัจจัยการผลิตฯ ประกอบด้วยพื้นที่เจอเหตุ ธรรมชาติ ทำให้ดำเนินการล่าช้า

## ข้อเสนอแนะ











# ด้านสำคัญ

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี  
ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**



## จังหวัดสุรินทร์



จังหวัดสุรินทร์ (วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีนทร์

กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์

**พื้นที่ในการติดตาม** : ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนกาบเขิว ตำบลกาบเขิว อำเภอกาบเขิว จังหวัดสุรินทร์

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์

### ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนกาบเขิวเพื่อการส่งออก มีสมาชิก 129 คน เข้าร่วมการอบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 ราย กลุ่มวิสาหกิจมีหน้าร้านที่จำหน่าย ก๋วยเตี๋ยวเนื้อโค สตึก และเนื้อแดดเดียว ทั้งอาหารปรุงสดๆใหม่ๆ ได้นำผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปคือเนื้อแดดเดียวแพ็คซีลมาจัดจำหน่ายภายในร้านสำหรับซื้อกลับไปปรุงเอง

ท้าวสำนักงานปศุสัตว์อำเภอกาบเขิว กล่าวว่าตลาดประเทศกัมพูชามีความต้องการโคเนื้อเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากโคเนื้อไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจะเลี้ยงโคต้นน้ำ และขายให้พ่อค้าคนกลาง ผู้รับซื้อส่วนใหญ่เป็นผู้เลี้ยงโคกลางน้ำจากจังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จึงทำให้ในพื้นที่ไม่มีโคกลางน้ำ และโคปลายน้ำ ซึ่งโคปลายน้ำเป็นที่ต้องการของตลาด แต่การเลี้ยงโคกลางน้ำ และปลายน้ำ ต้องใช้ทุนสูง จึงทำให้เกษตรกรขายโคต้นน้ำมากกว่า ดังนั้น สำนักงานปศุสัตว์อำเภอกาบเขิวได้มีการประชุมร่วมกับภาคเอกชน หอการค้าจังหวัดสุรินทร์ จึงได้ทราบว่า เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้จากการขายโคเนื้อ จึงต้องเพิ่มมูลค่าสินค้าโดยการแปรรูป

### ผลการดำเนินงาน

หลักสูตรที่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจได้รับการอบรม มี ดังนี้ ลูกชิ้น ใส่อ้ว หม่า เนื้อแดดเดียว เนื้อสวรรค์ ใส้กรอก จังหวัดสุรินทร์อบรมจำนวน 2 รุ่นๆ ละ 20 ราย รวม 40 ราย ซึ่งผลที่ได้นำมาพัฒนาในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นเนื้อแดดเดียวซีลสุญญากาศ ซึ่งสามารถขนส่งไปที่ไกลๆ และเป็นขอฝากสำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่ชื่นชอบการรับประทานเนื้อ สำหรับโอกาสขอพื้นที่จะมีทางหลวงพิเศษสาย ด้านบึงกาฬ - ด้านช่องจอม เชื่อมโยงอีสานเหนือ อีสานใต้ ทำให้มี



โอกาสด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นโอกาสสำคัญที่จะจำหน่ายสินค้าได้ดี รวมถึงได้วางแผนว่าจะมีจุดกระจายสินค้าแปรรูปบริเวณเส้นทางดังกล่าว

15

สำหรับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ได้นำสินค้าแปรรูปมาวางจำหน่ายในร้านอาหาร แพคเกจ 2 มิลลิกรัม/ 100 บาท นอกจากนี้ยังมีช่องทางจำหน่ายออนไลน์ด้วย

### ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจที่ทำด้านการแปรรูป เป็นรายย่อย จึงทำให้ผลิตภัณฑ์แปรรูป ผลผลิตไม่เพียงพอ ข้อเสนอ กลุ่มวิสาหกิจที่ตัวเอง จะมีความยั่งยืน เพราะกลุ่มวิสาหกิจมีเป้าหมาย โดยที่รัฐเข้าไปสนับสนุนในส่วนที่ขาด หากเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่รัฐพาจัดตั้ง จะไม่มีความเข้มแข็ง

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอตากใบต่อกลุ่มจังหวัด กล่าวว่าความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจ ต้องการให้มีหลักสูตรที่เป็นนานาชาติมากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เขามาในจังหวัด





## จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์** กิจกรรมหลัก พัฒนา ศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

**พื้นที่ในการติดตาม** : วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโค - กระบือ เลขที่ 312 บ้านดอนมนต์ ตำบล ดอนมนต์ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

### ข้อมูลทั่วไป

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโค - กระบือ ตำบลดอนมนต์ มีสมาชิกเลี้ยงโคจำนวน 200 กว่า ราย เริ่มแรกได้รับโค - กระบือ จากธนาคารหมู่บ้านโค - กระบือ ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริ ทำให้เริ่มมีการเลี้ยงโค ต่อมาเมื่อโครงการโคเนื้อสร้างอาชีพ การเลี้ยงโคทำให้มีมูลนำมาสร้างรายได้ จึงเกิดการหันมูลโคมารวมเป็นธนาคารประมูลขาย สมาชิกได้กิโลกรัมละ 30 บาท แต่ช่วงหลังสมาชิกบางคน นำมูลโคผสมฟางข้าวซึ่งไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ประธานและกรรมการต้องคัดฟางข้าวออก จึงปรับรูปแบบใหม่เป็นการฝากเงินแทน ปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อ บางพื้นที่ยัวขาดน้ำ แม้ว่ามีทาวน้ำไหลผ่าน แต่ยัวขาดการเก็บกักน้ำ กลุ่มวิสาหกิจมีที่จะแปรรูปผลิตภัณฑ์ สืบเนื่องมาจากความคิดที่ว่าเมื่อมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเยอะ ทำให้เนื้อโคมีราคาตกต่ำลง หากมีการแปรรูป จะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม

### ผลการดำเนินงาน

กลุ่มวิสาหกิจฯ ได้ต่อยอดศึกษาดูงาน เรื่อง แปรรูปผลิตภัณฑ์ โดยมีตัวแทนกลุ่ม จำนวน 7 ราย ที่เข้ารับการอบรม ซึ่งการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปัจจุบันได้นำทักษะความรู้มาใช้ทำผลิตภัณฑ์ 4 ชนิด ได้แก่ ไส้กรอก ไส้อั่ว แหนมหมู แหนมหน่อไม้ โดยการทำแต่ละรอบลงทุน ประมาณ 1,000 บาท กำไรประมาณ 1,000 บาท สามารถทำได้ 8 รอบ/เดือน ทำให้มีกำไรประมาณ 8,000 บาท แต่เนื่องจากผู้บริโภครส่วนใหญ่ยังไม่นิยมรับประทานเนื้อโค จึงยัวเน้นขายไปที่เนื้อหมูจำหน่ายที่ตลาดนัด และขายออนไลน์ การขายออนไลน์คือขายให้กับคนในหมู่บ้านที่ไปทำงาน



ต่างจังหวัดหรือทำงานในกรุงเทพมหานคร ก็จะกลับมาเยี่ยมเยียนครอบครัวและนำผลิตภัณฑ์หิว กลับไปด้วย

**ปัญหาและอุปสรรค**

กลุ่มวิสาหกิจยังขาดอุปกรณ์คือ เครื่องซิลลูลูญากาศ ทำให้ไม่สามารถรักษาผลิตภัณฑ์ให้ เก็บไว้นานพอที่จะสามารถส่งไปขายผ่านไปรษณีย์ หรือขนส่งไปที่ไกล ๆ

**ข้อเสนอแนะ**

หากมีความประสงค์ขอรับสนับสนุนเครื่องซิลลูลูญากาศให้เสนอความต้องการไปยังกรม- ปศุสัตว์ผ่านสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือหากมีเงินกำไรของกลุ่มวิสาหกิจมากพอให้กลุ่มวิสาหกิจ จัดหาเครื่องซิลลูลูญากาศ ด้วยตนเอง





## จังหวัดชัยภูมิ



จังหวัดชัยภูมิ (วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรินทร์

กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

**พื้นที่ในการติดตาม** : กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสัมมาชีพ หมู่ที่ 1 ตำบลโนนทอ อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

#### ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มสัมมาชีพหมู่ 1 ต.โนนทอ อ.บ้านเขว้า จ.ชัยภูมิ มีจำนวนสมาชิก 27 คน ร่วมกลุ่มเพื่อทำปลาร้า ปลาสมุนไฟร น้ำพริกเผา น้ำพริกปลาตุ๋น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กลุ่มสัมมาชีพไม่มีการลงทุน แต่จะใช้กำไรจากการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมาต่อเป็นทุน ต่อมากลุ่มสัมมาชีพได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มผลิตภัณฑ์ โดยไปรับการอบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ โครงการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

#### ผลการดำเนินงาน

กลุ่มสมาชิกเข้ารับการอบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็น หม่า และไส้กรอก จำนวน 10 คน ปริมาณในการผลิต 30 กิโลกรัม ได้กำไรจำนวน 7,000 บาท โดยนำไปจำหน่ายที่ตลาดประชารัฐ ตลาดนัดชุมชน สมาชิกได้รับค่าแรง 100 บาท/คน กำไร 7,000 บาท นำไปเป็นทุนต่อยอด โดยมี ธ.ก.ส. เข้ามาเสนอให้กู้ยืมทำธุระในการก่อสร้างร้านจำหน่ายสินค้าอยู่บริเวณถนนที่มีรถสัญจรไปมา เพื่อให้เป็นที่พบเห็นแก่คนทั่วไป

#### ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มสัมมาชีพ ยึดขาดอุปกรณ์ในการผลิต ขาดตู้แช่เย็น ทำให้สินค้าที่ผลิต จะผลิตได้ปริมาณที่จำกัด และนำไปขายยังตลาดทั่วไป ทำให้ขาดการพัฒนาด้านการขนส่งสินค้าไปขายยังนอกพื้นที่ ซึ่งทางสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนตู้แช่จะนำมาให้ทางกลุ่มสัมมาชีพยืมใช้ เมื่อสร้างร้านค้าสำเร็จ

#### ข้อเสนอแนะ

ปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ (นางศรีสมัย โชติวนิช) ได้ให้ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มสัมมาชีพ อาทิ เรื่องความสะอาด ถูกหลักอนามัย เรื่องของการทำแบรนด์ การระบุส่วนประกอบของสินค้า การใส่เบอร์ติดต่อ การจัดทำร้านค้า โดยมีแนวคิดจะสนับสนุนตู้แช่ และการนำไปแสดงสินค้าในวามหกรรม ปศุสัตว์ที่ใช้งบประมาณของกลุ่มจังหวัดดำเนินการ แต่ทางกลุ่มสัมมาชีพ ส่วนใหญ่



มีการกิจ ในการดูแลหลาน แต่ทั้งนี้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดก็ได้ให้แนวคิดที่ว่า ให้จัดสรรเวลาให้  
ลงตัว เพื่อไม่ให้พลาดโอกาสในการนำสินค้าไปจัดแสดงและจำหน่าย





# จังหวัดนครราชสีมา



จังหวัดนครราชสีมา (วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563)

## โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์

กิจกรรมหลัก พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคคุณภาพกลางน้ำกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์

**หน่วยดำเนินการ** : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

### ผลการดำเนินงาน

มีกิจกรรมที่ดำเนินการ 9 กิจกรรมย่อย โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมย่อย	แผน KPI	ผล KPI (คน)	ผล KPI (ครั้ง)	ผลการประเมินความพึงพอใจ	หมายเหตุ
1. คัดเลือก รับสมัครกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการจากข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ รวมทั้งจำนวนสมาชิกในกลุ่ม	500	612	6	-	-
2. จัดประชุมชี้แจงโครงการ และทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ และระเบียบวิธีปฏิบัติ ตามเงื่อนไขของสมาชิก	500	612	6	-	-
3. ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การออกแบบโรงเรือนเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ (กลางน้ำ) การรับซื้อลูกโคเนื้อคุณภาพหย่านมจากสมาชิกแก่สมาชิกเครือข่ายที่มีศักยภาพและที่สมัครใจเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ (กลางน้ำ) ในแต่ละกลุ่มวิสาหกิจ	4 ครั้ง	224	8	4.48	ระดับมาก
4. อบรมและให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการฟาร์มโคเนื้อคุณภาพ (กลางน้ำ) การจัดการอาหารโคเนื้อคุณภาพ (กลางน้ำ) เพื่อนำไปขุนเป็นโคปลายน้ำ/อบรมผู้ประสานงานเครือข่ายอย่างมืออาชีพ	500	580	10	4.37	ระดับมาก
5. แนะนำและเชื่อมโยงตลาดผู้รับซื้อโคเนื้อคุณภาพ (กลางน้ำ) จนถึงตลาดปลายน้ำให้แก่สมาชิก	4 ครั้ง	205	4	4.45	ระดับมาก



กิจกรรมย่อย	แผน KPI	ผล KPI (คน)	ผล KPI (ครั้ง)	ผลการประเมินความพึงพอใจ	หมายเหตุ
6. จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สมัครเข้าร่วมโครงการจากข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ	1	-	-	-	ส่งมอบแล้ว
7. ลงพื้นที่ติดตาม และประเมินศักยภาพขอสมาชิกเครือข่ายฯ แต่ละพื้นที่	8 ครั้ง	179	8	4.54	ระดับมากที่สุด
8. การศึกษาดูงานของเกษตรกร	2 ครั้ง	160	2	4.49	ระดับมากที่สุด
9. จุดสาธิต (ต้นแบบ) คอกกลางโคขุนคุณภาพ	1 คอก	189	4 ครั้ง	4.56	ระดับมากที่สุด
<b>รวม</b>	<b>-</b>	<b>2,761</b>	<b>42</b>	<b>4.48</b>	<b>ระดับมากที่สุด</b>

อัตราส่วนผู้เข้าอบรม ทั้ง 4 จังหวัด รวม 2,761 คน แบ่งเป็นจังหวัดนครราชสีมา 718 คน จังหวัดชัยภูมิ 357 คน จังหวัดบุรีรัมย์ 775 คน จังหวัดสุรินทร์ 774 และอื่นๆ 137 คน เป็นชาย 1,822 คน หญิง 939 คน จำนวน 48 กลุ่มวิสาหกิจ

หน่วยดำเนินการได้จัดทำแบบสอบถามผู้เข้าอบรม พบว่า

ร้อยละ 99 สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปรับใช้กับการปฏิบัติงาน และร้อยละ 98 หลังจากที่ได้รับความรู้/ทักษะจากหลักสูตรอบรมแล้ว ช่วยให้ปฏิบัติงานดีขึ้น

โดยส่วนใหญ่รู้สึกว่ามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการฟาร์ม ตั้งแต่ระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงสายพันธุ์โคภายในฟาร์ม รวมทั้งการคัดเลือกโคต้นน้ำ การปรับปรุงอาหารโค การเลี้ยงแม่พันธุ์ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ประสงค์จะให้เพิ่มระยะเวลาการอบรมให้มากกว่านี้ และต้องการให้เพิ่มหลักสูตรอบรมให้หลากหลายมากกว่านี้

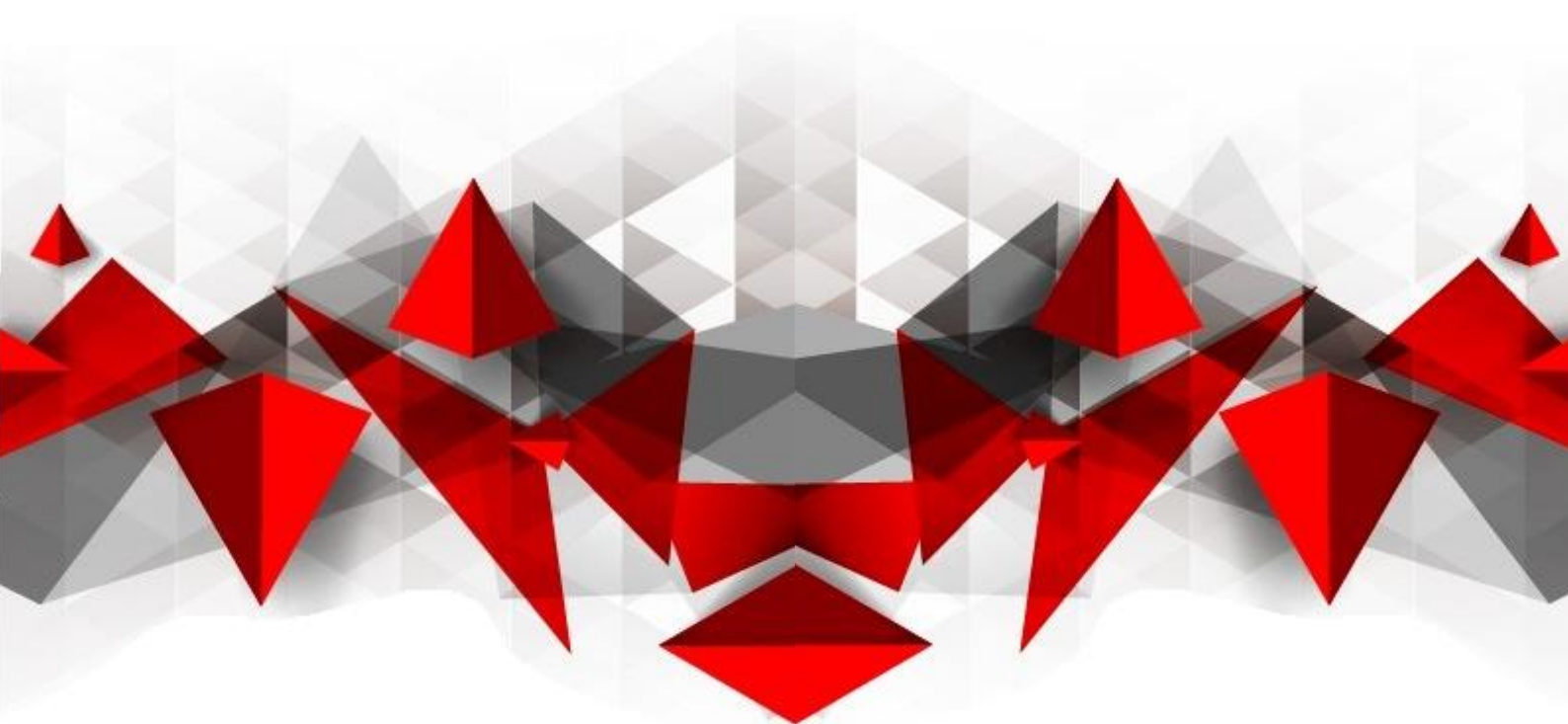
นอกจากนี้เกษตรกรได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติ และยังสามารถนำความรู้ไปใช้ในด้านอื่นๆ อีก ได้แก่ สามารถนำความรู้ไปบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนหรือเพิ่มรายได้ ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาดและการจัดการฟาร์มระหว่างสมาชิกระหว่างกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ รวมทั้งได้เผยแพร่ความรู้จากการฝึกอบรมไปยังผู้อื่น

### ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

- ในช่วงแรกที่จะเริ่มดำเนินกิจกรรม เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส “Covid-19” ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้ รวมทั้งต้องปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 อีกด้วย โดยหน่วยดำเนินการได้ปรับกิจกรรมการรับสมัคร และชี้แจงโครงการ เป็นการส่งเอกสารรับสมัคร และชี้แจงโครงการไปยังกลุ่มตัวแทนหรือประธานเครือข่ายเพื่อดำเนินการกระจายไปยังสมาชิกที่สนใจเข้ารับการอบรม รวมถึงมีการวางแผนการจัดกิจกรรมหลังจากผ่อนปรนมาตรการล็อคดาวน์ ให้สามารถจัดกิจกรรมได้







# ด้านใหม่

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี  
ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**

# จังหวัดสุรินทร์



จังหวัดสุรินทร์ (วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563)

## โครงการยกระดับขีดความสามารถการทอเกี่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กิจกรรมหลัก การส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

กิจกรรมย่อย การส่งเสริมการเลี้ยงไหมพันธุ์ดี

**หน่วยดำเนินการ** : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดสุรินทร์

**พื้นที่ในการติดตาม** : กลุ่มเกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านไพรเวิน นิคมสร้างตนเองกาบเชิง ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

## ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มเกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านไพรเวิน นิคมสร้างตนเองกาบเชิง มีครัวเรือนที่ทำเรื่องไหมจำนวน 18 - 20 ครัวเรือน หรือจำนวน 30 ราย มีการปลูกหม่อน จำนวน 30 ราย และเลี้ยงหนอนไหม จำนวน 20 ราย ส่วนใหญ่เลี้ยงไหมขาวเพื่อส่งบริษัทจูลไหมไทย และเลี้ยงไหมพันธุ์เหลืองไฟโรจน์สระบุรี จำนวน 2 ราย การส่งเสริมให้บริษัทจูลไหมไทย บริษัทสนับสนุนสินเชื่อ และอบรมการเลี้ยงไหมจำนวน 30 วัน ตั้งแต่กระบวนการรับเลี้ยงไหม จนกระทั่งส่งออกจำหน่าย โดยเกษตรกรต้องมีแปลงหม่อน และมีโรงเรือนเลี้ยงไหม หากไม่ได้ผลผลิตทาบบริษัทจูลก็ จะไม่หักเงิน แปลงหม่อนเป็นหม่อนตัวผู้ พันธุ์สกลนคร ข้อดีของพันธุ์นี้ทนทาน มีราแปงน้อย แต่เหี่ยวง่าย แต่เป็นข้อดีในการเลี้ยงไหมของบริษัทจูล หากเป็นหม่อนตัวเมีย หรือหม่อนพันธุ์บุรีรัมย์ จะได้ใบเยอะแต่ข้อเสียคือใบมีความชื้นสูงและขึ้นราง่าย เกษตรกรเลี้ยงได้น้อย ได้เพียง 1 ก่อวไขไหม โดยส่งให้บริษัทประมาณ 35,000 ฟอง/ก่อกว เกษตรกรมีการทำการเกษตรอื่นๆ ด้วย เช่น มันสำปะหลัง ข้าว และทำการปลูกลูกไม้เลี้ยงโค แต่การเลี้ยงไหมส่งจำหน่ายรับไหม ทำให้มีรายได้ทุกเดือน

บริษัทจูลไหมไทย รับรับไหม จะมีการทดสอบคุณภาพ เรียกว่าทดสอบเปอร์เซ็นต์รับไหม โดยหักจากน้ำหนักดักแด้ในรัง ซากรังออก จะมีการสุ่มทดสอบ หากรังไม่ได้คุณภาพจะมีการหักจำนวนเงินที่จะให้เพิ่ม 1 ก่อวได้ 60 กิโลกรัม (ราคาอยู่ที่ประมาณ 170 - 200 บาท/กิโลกรัม ขึ้นอยู่กับคุณภาพ) ต้นทุน คือใบอ่อนที่ทาบบริษัทให้มาเป็นก่อกว รวมค่าขนส่ง อยู่ที่ประมาณ 1,000 บาท และมีการเลี้ยงไหม 1 เดือนได้ 2 - 3 ครั้ง เกิดรายได้ ประมาณ 10,000 บาท ต่อเดือน



## ผลการดำเนินงาน

ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดสุรินทร์ หน่วยดำเนินการ ได้เข้ามาส่งเสริมพันธุ์ วัสดุ เพื่อช่วยลดต้นทุน ประกอบกับอบรมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้ได้มาตรฐาน โดยวัสดุ ประกอบการอบรมจะให้เกษตรกรนำไปปรับปรุงพัฒนาโรงเรือนของตนเอง เพื่อให้การเลี้ยงไหมและ ใต้รังที่มีคุณภาพ

สำหรับปัจจัยที่สำคัญสำหรับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมคือ แห้งน้ำ มีน้ำดี ก็สามารถปลูก หม่อนได้ดี มีการทำระบบน้ำหยดเข้าไปในแปลงหม่อน

## ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาของเกษตรกรบ้านไพรเวิน ประการแรก เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้แต่เดิมบริษัทจุสไหมไทยที่เคยเข้ามารับซื้อรังในหมู่บ้าน และมีการ ทดสอบคุณภาพรัง ณ จุดขาย ปรับเปลี่ยนรูปแบบการรับซื้อรัง โดยยังเข้ามารับซื้อรังใหม่ใน หมู่บ้าน แต่การคัดคุณภาพจะไม่ไปคัด ณ หมู่บ้านของเกษตรกร และรถขนส่งที่มารับรังใช้ของ เกษตรกร ไม่ได้เป็นรถตู้แช่เย็น ทำให้รังใช้มีการปนเปื้อน คุณภาพไม่ได้เท่ากับที่มากัดคุณภาพ ณ หมู่บ้าน

ประการที่ 2 พื้นที่ของเกษตรกรเป็นพื้นที่ขอนิคมสร้างตนเอง หากครัวเรือนใดไม่ทำแปลง หม่อน ปล่อยให้พื้นที่รกร้าง ผู้ปกครองนิคมซึ่งเป็นผู้จัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร จะนำพื้นที่ร้างไป ทำประโยชน์อย่างอื่น และเขามาปรับพื้นที่ ทำให้อุปกรณ์น้ำหยดเข้าไปในแปลงหม่อนต้องเสียหาย จากการปรับพื้นที่ ดังนั้น เกษตรกรต้องใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

## ข้อเสนอแนะ

จากคณะผู้ติดตาม ได้เสนอว่าควรให้เกษตรกรหมั่นดูแลแปลง ไม่ละทิ้งแปลงให้รกร้าง และ หมั่นเอาใจใส่











## จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตผ้าไหมครบวงจร

กิจกรรมย่อยที่ 1 การเพิ่มทักษะเพื่อเพิ่มมูลค่าผ้าไหม

**หน่วยดำเนินการ** : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ บุรีรัมย์

**พื้นที่ในการติดตาม** : 239 โหมสเตย เมืองต่ำ บ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

### ข้อมูลทั่วไป

**โหมสเตย เมืองต่ำ บ้านโคกเมือง** มีการกำหนดเป้าหมายขออนักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อน ณ โหมสเตยบ้านโคกเมือง มี 4 ประการ ดังนี้

- มากิน ทาวโหมสเตยจะมีเมนูขึ้นชื่อของอำเภอประโคนชัย คือ ปลาจ่อมผัดสมุนไพร กุ้งจ่อมผัดไข่ และเมนูอื่นๆ เช่น แกงจืดลูกรอก ไข่เจียว กะหล่ำปลีทอดน้ำ และเมนูที่ได้วัตถุดิบตามฤดูกาล เช่น แกงผักหวานใส่ไข่มดแดง

- มาเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณบ้านโคกเมือง ได้แก่ ปราสาทหินเมืองต่ำ ปราสาทหินพนมรุ้ง วัดเขาพระอังคาร นอกจากนี้ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีภูเขาที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เช่น เขาพนมรุ้ง เขาดอก เขาอังคาร เขากระโดง เขากระบັตร โหมสเตยมีบริการจักรยาน 40 คัน มีรถอีแต่นำเที่ยว สำหรับมาเป็นหมู่คณะ 20 คัน มีกิจกรรม 10 ฐานการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้วิถีทอผ้าไหม การอบร่ำผ้าแบบวิถีโบราณ ซึ่งลายที่บ้านโคกเมืองทอมี 3 แบบ 1) ลายขอ 2) ลายผักกูด ตีนแดง 3) ผ้าหมักโค่นบารายพันปี โดยกำหนดอัตราเข้าชมอยู่ที่ 500 บาท/คน อัตราการเข้าชมและทำกิจกรรม Work Shop อยู่ที่ 2,000 บาท/คน มีฐานการทำเสื่อกก การแปรรูปจากเสื่อกก และเชื่อมตลาดกับแอร์เอเชีย มีกิจกรรมที่ให้การกุศลช่วยเหลือทาส้วงคม เป็นกิจกรรมที่เสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ

- มาช้อปปิ้ง มี OTOP ประจำชุมชน จำนวน 4 หมู่บ้านที่ผลิตสินค้ามารวมกันภายใต้แบรนด์ บารายา BARAYA สินค้าที่ขึ้นชื่อ ซึ่งก็คือผ้าไหม และตุ๊กตุ๊กซึ่งเป็นสินค้าขายดี

เนื่องจากราคาไม่แพงเกินไปการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มชาวบ้าน นอกจากจะรวมสินค้า 4 หมู่บ้านมาจำหน่ายในแบรนด์ บารายา ยัวเอื้อเพื่อให้ชุมชนใกล้เคียงมาจำหน่ายด้วย

- มาปัก ที่ปักโฮสเตย์ จำนวน 30 หลัง ซึ่งจะมีแม่บ้าน ประธานโฮสเตย์ เป็นผู้ดูแล และกระจายผู้เข้าปักไปตามโฮสเตย์ต่างๆ

**การบริหารโฮสเตย์** ต้องใช้หลัก สะอาด สะดวก ปลอดภัย และเป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นอกจากนี้ ทางกลุ่มโฮสเตย์ มีเพจสำหรับโปรโมทผ่านโซเชียล แต่กำลังอยู่ระหว่างหาผู้ดูแลเพจ (Admin) และมีความคิดที่จะหาพนักงานขายผ่านช่องทาง ไลฟ์สด

### ผลการดำเนินงาน

หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองตะไก้ บ้านสนวนนอก บ้านดงเหล็ก บ้านหัวสะพาน และบ้านโคกเมือว การเริ่มทำโฮสเตย์จะต้องสอบถามคนในชุมชนว่าจะทำได้หรือไม่ กรณีที่มีคนแปลกหน้าเข้ามาพักอาศัยร่วมกันในบ้าน และบ้านโคกเมือวก็สามารถทำได้ โดยได้นำวิถีชุมชนที่เป็นการผลิตผ้าไหม และเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวมาเป็นจุดขาย ซึ่งศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ บุรีรัมย์ได้เสริมเรื่องกิจกรรมการอบรมผ้าไหมด้วยวิธีโบราณ กำลังจะสูญหายไป มาเป็นฐานการเรียนรู้ในโฮสเตย์ เชื่อมโยงวิถีชุมชนกับการท่องเที่ยว เนื่องจากกรรมวิธียุ่งยากซับซ้อน และต้องใช้วัตถุดิบหาไม่ได้ตามท้องตลาด เริ่มตั้งแต่กระบวนการการทำความสะอาดผ้าไหม ต้องใช้ต้นชะลูด ซึ่งเป็นไม้เนื้อหอม และลูกชด มาต้ม แล้วตากในที่ร่ม ตากแห้งก็นำมารีดด้วยหอยเบือ และขั้นตอนต่อไปคือการอบผ้าด้วยน้ำปรง และอบด้วยควันเทียน สำหรับกิจกรรมนี้ได้อบรมผู้ผลิตในชุมชนเกี่ยวกับความรู้และทักษะในการทำบุหวาร้าไป การชักผ้าไหม การรีดด้วยหอยเบือ การอัดกลีบ และการอบผ้าไหมตามแบบฉบับของราชสำนัก เพื่อเพิ่มมูลค่าของผ้าไหม สำหรับลูกค้าที่ต้องการความแปลกใหม่ มีความหอมของผ้า และจัดทำผลิตภัณฑ์สำหรับชักผ้าที่อบผ้าด้วย ซึ่งอบรม 2 จังหวัด (จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์) 5 กลุ่มทอผ้าไหม รวม 200 คน

### ปัญหาและอุปสรรค

ภายหลังเกิดเหตุการณ์โควิด-19 ทำให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก และจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดแรกที่เข้าสู่มาตรการล็อกดาวน์ จนเมื่อคลายมาตรการการปิดเมือง ชุมชนเริ่มฟื้นตัว เพราะชุมชนเข้มแข็งและรู้หน้าที่ และชุมชนได้ผ่านวิกฤตเกี่ยวกับการบริหารการเงินในกลุ่ม

### ข้อเสนอแนะ

สำหรับปี 2564 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ บุรีรัมย์ได้คิดกิจกรรม ใหม่อีกโลก โดยจะใช้เศษวัตถุดิบจากการผลิตไหมให้ได้คุ้มค่าที่สุด เพื่อให้เกิดสินค้าหลากหลาย และมีราคาที่สามารถซื้อได้ง่าย และปี 2565 จะดำเนินการเกี่ยวกับการตลาด โดยการจำหน่ายสินค้าผ่านไลฟ์สด เพื่อให้เพิ่มมูลค่า และขยายช่องทางการตลาดให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป







# จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

## โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตผ้าไหมครบวงจร

### กิจกรรมย่อยที่ 2 เพยแพร่นวัตกรรมกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ไหมนครชัยบุรีรัมย์

**หน่วยดำเนินการ** : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

**พื้นที่ในการติดตาม** : กลุ่มทอผ้าบ้านโคกเมือว หมู่ที่ 15 ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

### ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มทอผ้า ชื่อกลุ่ม ชาวบ้าน จุดเด่นคือผ้าหมักโคลนบาราย 1,000 ปี ซึ่งกลุ่มนี้มีการจัดส่งผลิตภัณฑ์ให้กับสายการบินแอร์เอเชีย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

### ผลการดำเนินงาน

ได้รับการสนับสนุนนวัตกรรม 5 ประเภท ซึ่งเป็นเครื่องที่สอดคล้องกับวิธีการเดิม แต่ทนแรง เวลา และสุขภาพที่ดีขึ้น ผลิตได้ดีมีคุณภาพดีขึ้น สามารถลดความเมื่อยล้าของร่างกาย ผู้ปฏิบัติงาน มีเครื่องสาวไหม เครื่องช่วยย้อมสีเส้นไหม เครื่องตีเกลียว เครื่องคันหูกเส้นไหม เครื่องเตรียมเส้นไหมเพื่อมัดหมี่เส้นไหม

### ปัญหาและอุปสรรค

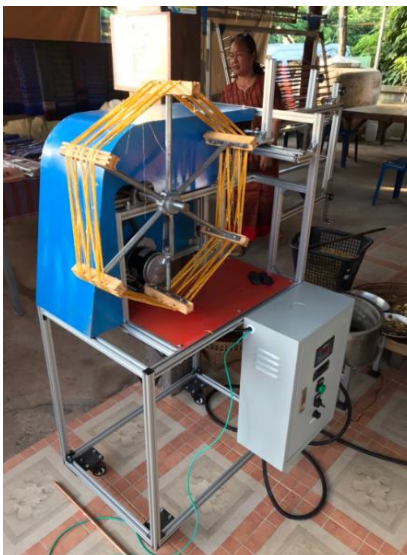
หน่วยดำเนินการมีอุปสรรคในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้ล่าช้า และการซ่อมอบเครื่องนวัตกรรมฯ ให้กับกลุ่มทอผ้าไหม พร้อมสาริตการใช้งาน ไปตรงกับวันที่สมาชิกในกลุ่มทอผ้าอยู่ระหว่างทำนา จึงมีข้อจำกัดในด้านเวลาการถ่ายทอดการใช้งาน

### ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากหน่วยดำเนินการเป็นมหาวิทยาลัย ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่าย อาจไม่ตรงกับส่วนราชการ ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการด้านการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง จึงให้ผู้รับผิดชอบด้านพัสดุของหน่วยดำเนินการ ได้ปรึกษารื้อกับหน่วยเบิกจ่าย (กลุ่มงานอำนวยการ สำนักงานจังหวัด)











## จังหวัดชัยภูมิ



จังหวัดชัยภูมิ (วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการยกระดับขีดความสามารถการทอเกี่ยว และผลิตผ้าไหม

กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตผ้าไหมครบวงจร

กิจกรรมย่อยที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการสาวไหม

ด้วยเครื่องสาวไหมปรับปรุงชนิดเข้าเหล่ว (ชนิดเข้าเหล่วติดมอเตอร์ไฟฟ้า)

กิจกรรมย่อยที่ 2 ครุภัณฑ์การเกษตร (วัสดุประกอบการถ่ายทอด

องค์ความรู้มอเตอร์ไฟฟ้า พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง 120 เครื่อง)

**หน่วยดำเนินการ :** ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ชัยภูมิ

**พื้นที่ในการติดตาม :** กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ตำบลสระบัว อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

### ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มผู้ผลิตไหม บ้านถนนกลาง หมู่ 1 และ หมู่ 7 ตำบลสระบัว อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 33 คน ได้รับการอบรมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีพื้นที่ปลูกหม่อนเป็นที่สาธารณะ ใช้หม่อนพันธุ์สกลนคร และใช้ระบบน้ำหยด กลุ่มนี้จะยังไม่ได้เลี้ยงไหมแบบโรงเรือน ยังเลี้ยงตามบ้านปกติ และได้รับสนับสนุน เครื่องสาวไหมมอเตอร์ชนิดเข้าเหล่ว

### ผลการดำเนินงาน

กลุ่มผู้ผลิตไหม บ้านถนนกลาง ได้รับเครื่อง จำนวน 15 เครื่อง ใช้ไหมเหลือไฟโรจน์สระบุรี ไหมเหลือใช้เวลาเลี้ยงเพียง 18 วัน จึงเป็นที่นิยมกว่าไหมพื้นบ้านที่ใช้เวลาเลี้ยง 1 เดือน อัตราส่วนรังไหม 8 กิโลกรัม ได้เส้นไหม 1 กิโลกรัม เครื่องสาวไหมเดิม (สาวมือ) ประสิทธิภาพเครื่องอยู่ที่ 2 กิโลกรัม (รัง) /วัน แต่เมื่อได้เครื่องสาวไหมติดมอเตอร์ ทำให้การสาวเสถียรและเร็วขึ้น ได้ 6 - 8 กิโลกรัม (รัง)/วัน หรือเฉลี่ยได้เส้นไหมอยู่ที่ 700 กรัม - 1 กิโลกรัม ต่อวัน รังไหม 1 กิโลกรัม ใช้เวลาในการสาว 1 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของการสาว แล้วแต่ฤดูกาล เส้นไหมน้อย (ไหมที่อยู่ถัดจากไหมหลักที่เป็นส่วนที่หุ้มชั้นนอกของรังไหม) 1 กิโลกรัม จะมีราคา 1,500 - 1,600 บาท สมาชิก 1 คน จะสามารถผลิตเส้นไหม 3 - 4 กิโลกรัม มีรายได้เฉลี่ย 6,000 - 6,400 บาท โดยมีต้นทุนจากแก๊สหัวต้ม 450 บาท/1ลัปดาห์ แต่ภายหลังการอบรมเทคนิคการสาวไหมจาก ศมม. ทำให้ไหมเส้นไหมมีคุณภาพจากราคาเฉลี่ย 1,600 บาท ปรับขึ้นเป็นราคา 1,800 บาท มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการส่งออกเส้นไหมคือขายให้กับพ่อค้าทั่วไปที่มา



รับซื้อ เมื่อก่อนขายให้บริษัทจุลไหมไทยด้วย โดยส่งไปขายที่หมู่บ้านหนึ่งก่อน จนกระทั่งสถานการณ์โควิด-19 ทำให้บริษัท จุลไหมไทยไม่ได้เข้ามารับซื้อในหมู่บ้าน แต่เกษตรกรยังคงขายเส้นไหมได้จากพ่อค้ารายอื่นๆ

### ปัญหาและอุปสรรค

ข้อด้อยของเครื่องสาวไหมติดมอเตอร์ฯ เวลาต้มน้ำต้องใช้วิธีกะอุณหภูมิด้วยมือ ยังไม่มีเครื่องมือที่วัดอุณหภูมิที่ชัดเจนแน่นอน และการสาวไหมหากเป็นไหมน้อย จะสามารถสาวได้เลยไม่ต้องปรับอุปกรณ์ หากเป็นไหมหลีบจะต้องกดสายพานออก หากต้องการเส้นไหมที่มีคุณภาพจะต้องคัดรังไหมก่อนเพื่อให้เส้นไหมมีความเรียบสม่ำเสมอ

### ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรยังเป็นการเลี้ยงไหมแบบครัวเรือน ยังไม่มีการเลี้ยงไหมแบบโรงเรือนมาตรฐาน อาจจะต้องดูศักยภาพของเกษตรกรว่าท่านใดมีความพร้อมที่จะพัฒนาไปเลี้ยงแบบโรงเรือนได้ เนื่องจากการเลี้ยงแบบโรงเรือนจะทำให้รังไหมมีคุณภาพมากขึ้น รังเสียน้อยลง





## จังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา (วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่**

กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตผ้าไหมครบวงจร

กิจกรรมย่อย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหม บรรจุภัณฑ์ เชิงสร้างสรรค์ที่มีอัตลักษณ์ของภูมิภาคสู่สากล

**หน่วยดำเนินการ** : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

**ผลการดำเนินงาน**

กิจกรรมย่อย	แผน KPI	ผล KPI	หมายเหตุ
1. Data Analysis เชิงข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย	-	-	
2. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย	40 ราย	57 ราย	
3. คัดเลือกผู้ประกอบการจาก 40 รายให้เหลือไม่น้อยกว่า 12 ราย เพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ - ออกแบบตราสินค้า - ให้ความรู้ด้านการออกแบบ - ออกแบบบรรจุภัณฑ์	12 ราย	20 ราย	
4. ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการและออกแบบผลิตภัณฑ์ - ให้ความรู้ด้านการตลาด - การเข้าตีงการออกแบบผลิตภัณฑ์สมัยใหม่	12 ราย	20 ราย	
5. จัดทำแบบผลิตภัณฑ์	24 ผลิตภัณฑ์	24 ผลิตภัณฑ์	
6. จัดทำแคตตาล็อก 2,000 เล่ม จัดทำ Content ทว การตลาดเพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเพื่อสร้างรายได้ ให้กับผู้ประกอบการและชุมชน	2,000 เล่ม	2,000 เล่ม	

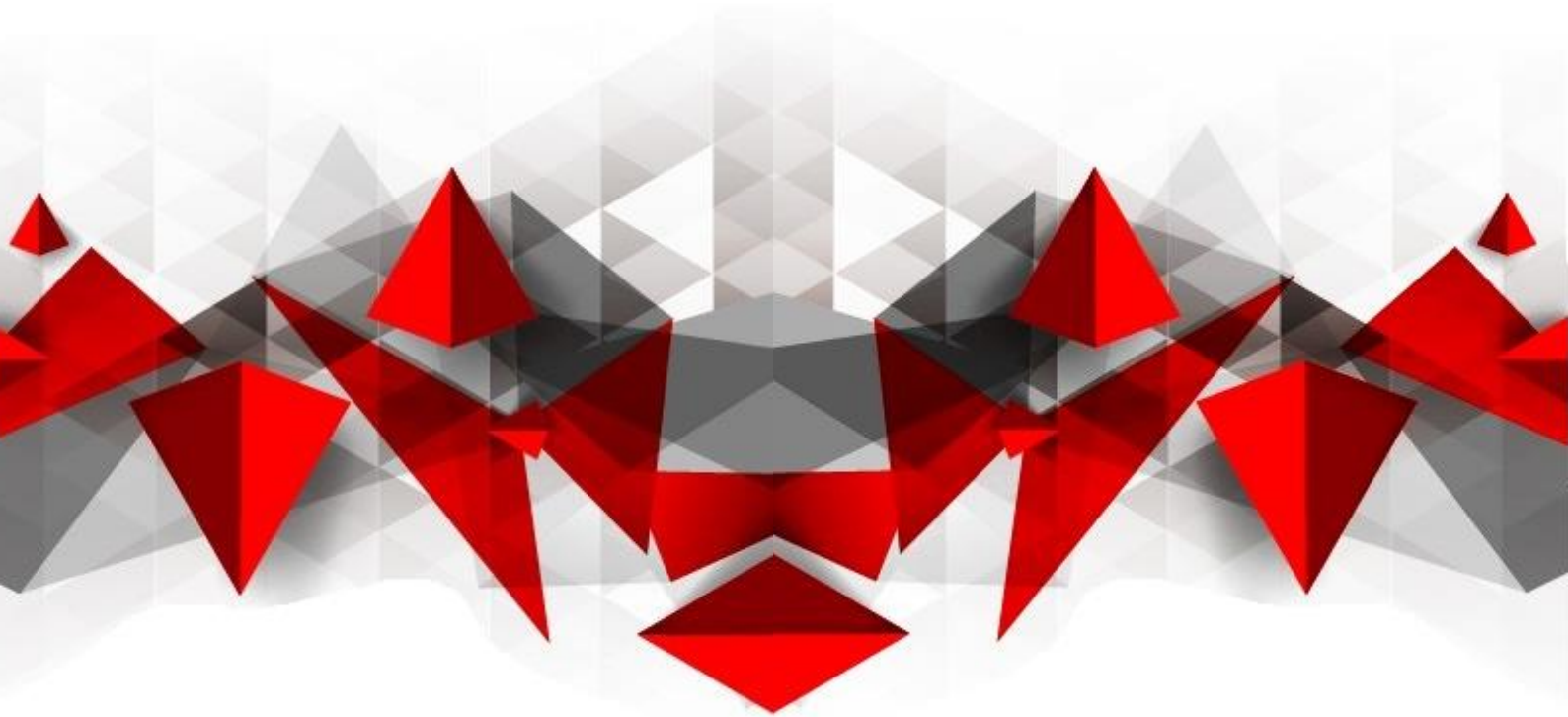
### ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ทำให้กิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มของคนหมู่มากต้องปรับและเลื่อนออกไป เพื่อรอให้สถานการณ์คลี่คลาย โดยปรับการให้คำปรึกษาและคัดเลือกผ่านระบบออนไลน์ สอบถามความพร้อมของผู้ประกอบการจากรับสมัครผ่านระบบออนไลน์ รวม 52 ราย จาก 4 จังหวัด และออกแบบ ตัดเย็บผ้าไหม ถ่ายภาพจัดทำ Content ให้กับผู้ประกอบการ









# ด้านท่องเที่ยว

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี  
ของกรมจฬหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**





# จังหวัดสุรินทร์



จังหวัดสุรินทร์ (วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2563)

## โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กิจกรรมหลัก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมความสะดวกด้านการท่องเที่ยว รายการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านน้อยแสนสุข หมู่ที่ 12 - แยกเขาขาว (จุดชมวิวนามะนาว) ตำบลโคกตะเคียน - อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ผิวจราจรกว้าง 6.00 เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ 0.00 - 1.00 เมตร พร้อมเครื่องหมายอำนวยความสะดวกและปลอดภัย ระยะทาง 4.000 กิโลเมตร

**หน่วยดำเนินการ** : แขวงทางหลวงชนบทสุรินทร์

### ข้อมูลทั่วไป

เป็นเส้นทางที่ดำเนินการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ (นามะนาว) ใกล้กับชายแดนไทย - กัมพูชา มีพาสีสวยงามและธรรมชาติที่สวยงามร่มรื่น แต่เส้นทางยังไม่ได้รับการพัฒนา

### ผลการดำเนินงาน/ปัญหาและอุปสรรค

อยู่ระหว่างการดำเนินงานเนื่องจากมีอุปสรรคเรื่องของสภาพอากาศที่แปรปรวน ทำให้ต้องมีการสั่งพักรoad จึงเกิดความล่าช้า

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากหน่วยดำเนินการ ขณะนี้กำลังพัฒนาให้มีสิ่งแวดล้อมความสะดวก โดยถนนจะใช้งบประมาณของกลุ่มจังหวัดพัฒนา แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาตลอดทั้งเส้นทาง หากได้รับการพัฒนาตลอดสายทางจะทำให้การสัญจรไปมาสะดวกยิ่งขึ้น











# จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่** กิจกรรมหลัก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมความสะอาดด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมย่อย ปรับปรุงภูมิทัศน์ อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

**หน่วยดำเนินการ** : โครงการชลประทานบุรีรัมย์

**พื้นที่ในการติดตาม** : อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

## ข้อมูลทั่วไป

เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจของคนที่อยู่โดยรอบและยังเป็นแหล่งน้ำที่ก่อประโยชน์ในด้านชลประทานสำหรับชาวจังหวัดบุรีรัมย์ อ่างเก็บน้ำมีพื้นที่กว้างขนาดใหญ่ ทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด จึงมีความสำคัญในด้านการขยายพันธุ์สัตว์ต่างๆ จึงทำให้อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก จึงอยู่ในการดูแลของกรมป่าไม้ และจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าขึ้น เพื่อปกป้องและดูแลสัตว์ต่างๆที่อยู่ภายในบริเวณอ่างเก็บน้ำ ให้มีการเจริญเติบโต และมีการขยายพันธุ์ ก่อให้เกิดระบบนิเวศขึ้นมามากมาย

## ผลการดำเนินการ

อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างขุมประตูปริเวณถนนรอบอ่างเก็บน้ำ และก่อสร้างป้ายบริเวณทำนบอ่างเก็บน้ำ สถานที่ดำเนินการจะเชื่อมโยงกับกิจกรรมการวิ่งมาราธอน ปั่นจักรยาน ดูนกกระเรียน

## ปัญหาและอุปสรรค

ดำเนินการล่าช้าเพราะมีพายุ ทำให้ต้องหยุดงาน และมีการแก้ไขแบบป้ายบริเวณทำนบอ่างเก็บน้ำเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทำนบ











# จังหวัดนครราชสีมา

## ด้านท่องเที่ยว



จังหวัดนครราชสีมา (วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2563)

### โครงการยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

กิจกรรมหลัก การพัฒนาท่องเที่ยวชุมชน

กิจกรรมย่อย ยกกระดับการท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรินทร์

**หน่วยดำเนินการ** : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา

### ผลการดำเนินงาน

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา มีแนวความคิดที่จะให้ชุมชนนำไปดำเนินการ 2 หัวข้อ โดยให้ผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมอบรมได้ระดมความเห็น เพื่อนำแนวคิดไปพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชน คือ

1) เส้นทางท่องเที่ยว ที่มีอยู่ในชุมชน การจัดทำแผนที่/เส้นทางท่องเที่ยว เป็นการนำทูลเกล้าฯ ถวายวัฒนธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สร้างนักเล่าเรื่อง

2) การบริหารจัดการ เช่น การนำเที่ยว

มีการอบรมไปจำนวน 6 รุ่น จำนวน 29 ชุมชน (เป้าหมาย 23 ชุมชน และได้เพิ่มมาอีก 6 ชุมชน) ดังนี้

#### รุ่นที่ 1

1. ชุมชนคุณธรรมบ้านแฝก-บ้านโนนสำราญ อ.สีดา จังหวัดนครราชสีมา (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่)
2. ชุมชนคุณธรรมบ้านฟ้าพ่น อ.บัวลาย จังหวัดนครราชสีมา (บรรพชนเป็นพราน เชื้อนางด้วงขอฟน ฟ้าฟ้ายมดย้อมสีธรรมชาติ วังมัจฉา ชมหิ้งห้อย ป่าซากระอีสานหรือป่าตั่ว)
3. ชุมชนคุณธรรมบ้านปราสาทนคร อ.คพ จังหวัดนครราชสีมา (โบราณสถานปราสาทบ้านปราสาท สะพานรักเมือวคว กุ่มบัวหลวง)
4. ชุมชนคุณธรรมบ้านดอนเปล้า อ.บ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา (บึงละหานลูกนกทุ่งบัวแดง ประเพณีแข่งเรือ เทลีสินเธาว์)
5. ชุมชนคิมมะฮุ (สวนหม่อน) อ.บัวลาย จังหวัดนครราชสีมา (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ ศาลปู่ตา ขบวนแห่ฟ้าแดง-นาวไฉ่ ต้นหม่อนยักษ์ ไม้กลายเป็นหิน)
6. ชุมชนนวัตวิถี บ้านศาลาดิน อ.บัวลาย จังหวัดนครราชสีมา (ประเพณีรำกลองยาว มะม่วงสวนหงส์แก้ว ฟ้าขาวม้า)
7. ชุมชนคุณธรรมบ้านโคกกระชาย อ.ครบุรี จังหวัดนครราชสีมา (สะพานไม้ร้อยปี โบราณสถานถ้ำวัวแดง โบราณสถานปราสาททุ่ง โบราณสถานครบุรี เขื่อนลำแะ และเขื่อนมูลบน)

8. ชุมชนคุณธรรมบ้านโคกกลาง อ.บัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา(กลุ่มจักรสาน ขอบช่าช่วย หมอนสมุนไพร โคมบายั่วแมวมุมทอผ้าไหม ข้าวปลอดสาร)

### รุ่นที่ 2

1. ชุมชนคุณธรรมบ้านรอกฟ้า อ.บัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา (กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มเสื่อกก ซาใบหม่อน)
2. ชุมชนคุณธรรมบ้านน้ำจ๋า อ.ขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา (ทัพหลั่นารายณ์กวน เกษียรสมุทร ตลาดน้ำบ้านน้ำจ๋า แกรนด์แคนยอน สาริตการกำหม้อฮ่อมสอดไส้)
3. ชุมชนคุณธรรมบ้านไร่ อ.ด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา (หลวฟพ่อกุณ วัดบ้านไร่)
4. ชุมชนคุณธรรมบ้านดอนกลอย อ.ด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา (ชุมชนต้นแบบ ปลอดภัย-ธนาคารน้ำใต้ดิน )
5. ชุมชนคุณธรรมบ้านธารปราสาท อ.โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (โครงการปลูก 3,000 ปี หัตถกรรมจากเส้นใบพืช ปลูกดอกรัก ดอกมะลิ รัยมาลัย)
6. ชุมชนคุณธรรมบ้านปราสาทใต้ อ.โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (โบราณคดีบ้านปราสาท โครงการปลูก 3,000 ปี)
7. ชุมชนคุณธรรมบ้านปราสาท อ.ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา (ปราสาทบ้านปราสาท ประเพณีเรียกขวัญข้าว ประเพณีสารทเดือนสิบ)
8. ชุมชนคุณธรรมบ้านโพนสูง อ.เมือง จังหวัดนครราชสีมา (นิมนต์หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ผลิตภัณฑ์กระยาสารท)
9. ชุมชนคุณธรรมบ้านคลองแจ้ว อ.สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา (หน้าผา พาไปวนกรำโคราชดอกเต๋)
10. ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองเม็ก อ.บัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา (กลุ่มทอเสื่อกก กลุ่มทอผ้า กลุ่มข้าว กลุ่มบายศรี ไข่เค็มสมุนไพร)
11. ชุมชนคุณธรรมบ้านสันกำแพง อ.วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา (อ่าวเก็บน้ำสันกำแพง ไร่ประเสริฐพุกุรานมสด สวนมัลเบอร์รี่แม่หอม หอเพ้าระวัสัตว์ วัดสวนบุญฤทธิ)

### รุ่นที่ 3

1. ชุมชนคุณธรรมบ้านไทรโย-ตลุงเก่า อ.ประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ (วัดไทรโย สวนกุหลาบ กระท่อมไม้ไผ่ ทอเสื่อกก และเย็บหมอนแห่แล้วเรียนรู้อาชีพใหม่ป้าเนียม ชมดนตรีพื้นบ้าน และการทำบายศรี )
2. ชุมชนคุณธรรมวัดป่าละหานทราย อ.ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ (วิหารพุทธร่มโพธิ์ที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุจากอินเดีย)
3. ชุมชนคุณธรรมวัดสวนนอก อ.ห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่)
4. ชุมชนคุณธรรมวัดตลาดชัย อ.เมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (ผ้าขึ้นตีนแดง)
5. ชุมชนคุณธรรมวัดสมศรี อ.นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ (หลวฟปูยืม วัดสมศรี)



6. ชุมชนคุณธรรมบ้านโนนศิลา-หนองเครือ อ.เมือง จัหวัดบุรีรัมย์ (การทำกระถางปูนซีเมนต์ ดัดต้นซากเทียน การทำน้ำตาลปึก ฟ้าลายหางกระรอก)
7. ชุมชนคุณธรรมบ้านเจริญสุข อ.เฉลิมพระเกียรติบุรีรัมย์ จัหวัดบุรีรัมย์ (ฟ้าภูเขาไฟ)
8. ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองตาไ้ อ.นารอว จัหวัดบุรีรัมย์ (หมู่บ้านท่องเที่ยวไหม)
9. ชุมชนคุณธรรมบ้านโคกเมือว อ.ประโคนชัย จัหวัดบุรีรัมย์ (หมู่บ้านท่องเที่ยวไหม ปราสาทเมือวต่ำ)
10. ชุมชนคุณธรรมวัดโคกสิงห์ อ.สตึก จัหวัดบุรีรัมย์
11. ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านหนองเต็งใหญ่ (คุรุราษฎร์บำรุง) อ.กระสัง จัหวัดบุรีรัมย์ (ไม้ไฟป่า ช้างป่า)
12. ชุมชนคุณธรรมวัดพระพุทธรบาทเขากระโดง อ.เมือง จัหวัดบุรีรัมย์ (รอยพระพุทธรบาท ปากปล่องภูเขาไฟ อ่างเก็บน้ำวุฒิสวัสดิ์)

#### รุ่นที่ 4

1. ชุมชนคุณธรรมบ้านกุดหลวง อ.รัตนบุรี จัหวัดสุรินทร์ (หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สัตุนยาฮักข้าวดอ)
2. ชุมชนคุณธรรมบ้านเซียวสว อ.จอมพระ จัหวัดสุรินทร์ (เกษตรอินทรีย์ เมือวลิว หรือ เมือวร้างเมือสมัยโบราณ)
3. ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองคู อ.ลำดวน จัหวัดสุรินทร์ (หินขัดตัว)
4. ชุมชนคุณธรรมบ้านสัมพันธ์ อ.ปราสาท จัหวัดสุรินทร์ (เส้นไหมบ้านสาวมือ เส้นไหมไทยพื้นบ้าน)
5. ชุมชนคุณธรรมบ้านตรวจ อ.ศรีณรงค์ จัหวัดสุรินทร์ (ปลาร้า ปลาจอม)
6. ชุมชนคุณธรรมบ้านพนมดิน อ.พนมดงรัก จัหวัดสุรินทร์ (ท่องเที่ยววัดพระพุทธรบาทพนมดิน ไหว้สารีระสังขารหลวงปู่ธรรมรังสี)
7. ชุมชนคุณธรรมบ้านกระทม อ.เมือง จัหวัดสุรินทร์ (โบสถ์หินล้านปี)
8. ชุมชนคุณธรรมบ้านเกาะแก้ว อ.สำโรงทาบ จัหวัดสุรินทร์ (ท่องเที่ยวฝายน้ำล้นบรีบูรณั เสือกก)
9. ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองบัว อ.ท่าตูม จัหวัดสุรินทร์ (ชุมชนชาวกวย หรือ ส่วย ชุมชนเลี้ยวซ้าย โสมสเตย)
10. ชุมชนคุณธรรมบ้านตะเคียน อ.สำโรงทาบ จัหวัดสุรินทร์ (เส้นทางท่องเที่ยวชาติพันธุ์ เขมร ลาว กวย และชุมชนชาวกุย 100 ปี)
11. ชุมชนคุณธรรมบ้านภูมิโปน อ.สังขะ จัหวัดสุรินทร์ (โบราณสถานปราสาทภูมิโปน ตำนานโบราณ เนียวดีอสม)
12. ชุมชนคุณธรรมบ้านช่าปี อ.ศรีขรภูมิ จัหวัดสุรินทร์ (เส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ปราสาทพันปี และการแสดงขอมถิ่นอีสานใต้)

13. เครือข่ายวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง รุกขมรดก ต้นมะขาม วัดรามสุทธาวาท อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์
14. เครือข่ายวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง รุกขมรดก ต้นจันทน์ วัดเขาตาสปว อ.พนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์
15. เครือข่ายวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง รุกขมรดก ต้นสนยักษ์ วนอุทยานป่าสนหนองคู อ.สังขะ จังหวัดสุรินทร์

## รุ่น 5

1. ชุมชนคุณธรรมบ้านโพธิ์ตาสี อ.โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา (ท่องเที่ยวอ่างเก็บน้ำลำเชียงไกล)
2. ชุมชนคุณธรรมวัดด่านเกวียน อ.โชคชัย จังหวัดนครราชสีมา (ชุมชนด่านเกวียน ด้านกระโทก เป็นเมืองหน้าด่าน เคยเป็นที่พักของกองคาราวานเกวียนสินค้าที่ขึ้นล่องระหว่าง โคราช - เขมร)
3. ชุมชนคุณธรรมวัดหนองซำ อ.ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา (วัดพัฒนาพาชุมชน เข้มแข็ง)
4. ชุมชนคุณธรรมบ้านหลุ่งประดู่ อ.ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่)
5. ชุมชนคุณธรรมบ้านสุขสมบูรณ์ อ.วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา (เดิมมีชื่อว่า บ้านห้วยขมิ้น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไธสมสത്യ)
6. ชุมชนคุณธรรมบ้านไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา (ทุ่งดอกเบญจมาศ แปลงผักสลัด ฟาร์มเห็ด)
7. ชุมชนคุณธรรมบ้านแหวนปลากุ้ง อ.ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (น้ำตกธรรมชาติ)
8. ชุมชนคุณธรรมวัดอัมพวัน(จะโป๊ะ) อ.ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา (เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของคนนครเวียงจันทน์ และเป็นเมืองหน้าด่าน)
9. ชุมชนคุณธรรมบ้านธวัช อ.ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา (เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของคนนครเวียงจันทน์ และเป็นเมืองหน้าด่าน (ด่านจะโป๊ะ) โดยเปลี่ยนชื่อบ้านจากจะโป๊ะ มาเป็นบ้านธวัช ดอกไม้ประดิษฐ์ หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ )
10. ชุมชนคุณธรรมวัดพรหมราช อ.ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา (แหล่งท่องเที่ยวส่งเสริมการเรียนรู้ภาวะวัฒนธรรม และเศรษฐกิจพอเพียง พิพิธภัณฑ์ขอมเก่า)

## รุ่นที่ 6

1. ชุมชนบ้านขี้เหล็กใหญ่ อ.เมือง จังหวัดชัยภูมิ (เคยเป็นกองกำลังของเจ้าพ่อพญาแล และมีการหลอมเหล็กจึงกลายเป็นชื่อบ้านว่า บ้านขี้เหล็ก)
2. ชุมชนวัดสมศรี บ้านเสี้ยวน้อย อ.เมือง จังหวัดชัยภูมิ (ผู้คนมาอพยพมาอยู่อาศัยโดยการนำของพ่อชื่น พ่อเถาะ แม่วันดี ทำไร่ นานา มีที่สำหรับไว้พักสัตว์กลางคืนเรียก คอกวัว ปัจจุบันเป็นที่สาธารณะคอกวัว หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่)



3. ชุมชนบ้านคอนสวรรค์ อ.คอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ (ดินแดนอารยธรรมสมัยทวารวดี นครกาหลว วานแสดงแสวงสี่เสี้ยว)
4. ชุมชนวัดสุทธินาราม อ.เนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ (บึงละหานลูกนก กุชำน้อย พระวัง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสลักภาพปูนต่ำ บนแท่นหินทรายศิลปะทวารวดี สมัยลพบุรี)
5. ชุมชนบ้านโนนเสลา อ.ภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ ฟ้าฮิวด ประเพณี นาคโหด)
6. ชุมชนเทศบาลตำบลภูเขียว อ.ภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ (ชุมชนโบราณพระธาตุกลางบ้าน พระธาตุวัดธาตุบ้านคำ พระธาตุแก้วกอย ตำนานอุรังคนิทาน เมื่อดวงจันทร์ตก)
7. ชุมชนวัดบ้านหนองบัวระเหว อ.หนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ (อุทยานแห่งชาติไทรทอง ทุ่งดอกกระเจียว พลับพลาภิรมย์)
8. ชุมชนบ้านบุรพา อ.บ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ (หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ เดิมเรียกบ้านเขว้า)
9. ชุมชนวัดดอนไฟ อ.บ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ (ศาลาสาลหลวงปู่คำ ตำนานจระเข้แสนรู้ กลับชาติมาเกิด)
10. ชุมชนบ้านหนองบัวใหญ่ อ.จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (จุดชมวิวกาเอโนนวิ้ว วิวรอบบึงละหาน)
11. ชุมชนบ้านใหม่นาดิ อ.จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (พระพุทธรูปเมตตา หินทรายแกะสลัก)
12. ชุมชนบ้านไร่ อ.เทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ (ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ ญ้อกรู (คนภูเขา) การละเล่นหันหม้อข้าว)
13. ชุมชนบ้านเก่าชาติ อ.แก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ (ศาลปู่ด้าวยาดิ การเลี้ยงปลากระชัง แก้วมังกร สับปะรด)
14. ชุมชนวัดบาวอำพันธ์ อ.บำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ (ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ บำเหน็จณรงค์ บึงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศ พืชสมุนไพร)
15. ชุมชนบ้านลาดวังม่วง อ.หนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ (กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ หนองบัวแดง ลายไข่มดแดง ลายนาค ลายละจิตร )
16. ชุมชนวัดเจดีย์ อ.คอนสาร จังหวัดชัยภูมิ (คอนสาร เป็นเมืองเก่าแก่ตั้งแต่สมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น วัดมีพระพุทธรูปเนื้อศิลาแลง ปางมารวิชัย อายุประมาณ 700 ปี )
17. ชุมชนบ้านบึงสิบลี อ.เกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ (ท่องเที่ยวเชิงเกษตร โสมสเทย ซิมส้มโอพันธุ์ทอวดี ขาวน้ำผึ้ง และพันธุ์พื้นเมือง คือ แดงกุ๊ก ล่องเรือชมธรรมชาติ)
18. ชุมชนวัดโนนศิลาทอ อ.ภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ (ท่องเที่ยวธรรมชาติ ลานธรรม พระพุทธรูปขนาดใหญ่)
19. ชุมชนบ้านท่ากุ่ม อ.ซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ (เฟอ์นิเจอร์รักไม้)
20. ชุมชนวัดธาตุเจดีย์ (สามสวนเหนือ) อ.บ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

### โดยการท่องเที่ยวชุมชนมีหลักที่ใช้ดำเนินการ คือ

- |             |                |             |
|-------------|----------------|-------------|
| - ภาษา      | - การแต่งกาย   | - วิถีชีวิต |
| - ความเชื่อ | - ที่อยู่อาศัย | - อาหาร     |

ร่วมทั้งใช้หลัก บวร มาร่วม (บ=บ้าน ว=วัด ร=โรงเรียน) ให้คนในชุมชนทั่ว 3 สถาบัน ได้ร่วมกันคิดและร่วมกันทำงาน และมีสภาวัฒนธรรมเข้ามาร่วมด้วย ตัวอย่างชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ชุมชนบ้านปราวคัณคร วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านปราวคัณคร อำเภอคว จังหวัดนครราชสีมาได้รับรางวัลจากธนาคารออมสิน รางวัล GSB SMART HOMESTAY โฮมสเตย์ยอดเยี่ยม ในโครงการชุมชนประชารัฐออมสินสี่ชมพู

### ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ทำให้กิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มของคนหมู่มากต้องปรับและเลื่อนออกไป เพื่อรอให้สถานการณ์คลี่คลาย อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด

### ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดเก็บข้อมูลด้านสถิติเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว ในชุมชน สินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชน อย่างไรบ้างที่มีผู้นิยมซื้อมาก เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จจากโครงการ และจะเป็นข้อมูลให้ชุมชนอื่นๆ ได้พัฒนาชุมชนต่อไป







# ๒ ด้านสังคม

ติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี  
ของกรมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

**ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**



## จังหวัดบุรีรัมย์



จังหวัดบุรีรัมย์ (วันพุธที่ 4 พฤศจิกายน 2563)

**โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์**

กิจกรรมหลัก การพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain Based Learning : BBL)

**หน่วยดำเนินการ** : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

**พื้นที่ในการติดตาม** : โรงเรียนวัดบ้านเมือมท่า ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

**ข้อมูลทั่วไป**

โรงเรียนวัดบ้านเมือมท่า เนื่องจากโรงเรียนโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลาง (120 คนขึ้นไป) ไม่มีงบประมาณด้านอุปกรณ์ สนามเด็กเล่นค่อนข้างเก่า ฝุ่นเป็นสนิม และไม่มีเครื่องที่เป็นแบบ BBL อย่างครบถ้วน อาจจะมี 1 - 2 ชิ้น สนามเด็กเล่นแบบ

Brain Based Learning : BBL คือ การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองและระบบการทำงานของสมองมาใช้ในการออกแบบจัดกระบวนการการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย เพื่อก่อให้เกิดศักยภาพและพัฒนาการเรียนรู้ของมนุษย์

**ผลการดำเนินงาน**

BBL อุปกรณ์สร้างจากวัสดุได้แก่ ยาวรถยนต์ และเหล็กกล้าปิวาไนซ์ ที่เคลือบสวิตกะสี คุณสมบัติทำให้ไม่ฝุ่นได้ง่ายแต่สีไม่ติด เครื่องเล่น BBL ช่วยเสริมสร้างทักษะ การวางแผน สมาธิ สติ และพัฒนากล้ามเนื้อ พัฒนาไอคิว โรงเรียนจะปล่อยให้เด็กอนุบาลที่ได้พักเที่ยงก่อน เล่นหลังรับประทานอาหารกลางวัน มีคุณครูคอยควบคุมดูแล และเด็กประถมจะเล่นต่อจากเด็กอนุบาลที่กลับไปพักนอนกลางวัน การเล่นจะปล่อยให้เล่นอย่างอิสระ เครื่องเล่นนอกจากจะช่วยให้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อและการวางแผน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่สามารถเล่นได้

**ปัญหาและอุปสรรค**

เกิดอุปสรรคจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีผู้อุทธรณ์ผลการประกาศผู้ชนะประมูล ทำให้ต้องเสนอเรื่องไปยังกรมบัญชีกลาง เพื่อพิจารณา เกิดความล่าช้า

**ข้อเสนอแนะ**



ฝึกให้เด็กๆ ได้เรียนรู้กับสนามเด็กเล่นพัฒนาสมอง นอกจากนี้ได้กำชับให้เด็กๆ ได้ช่วยกันรักษาเพื่อให้ได้เล่นไปนานๆ และต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กด้วยการเล่น และให้มีงบประมาณมาสนับสนุนเป็นการต่อยอดเพื่อขยายไปยังโรงเรียนอื่นๆ ที่ยังไม่ได้รับต่อไป





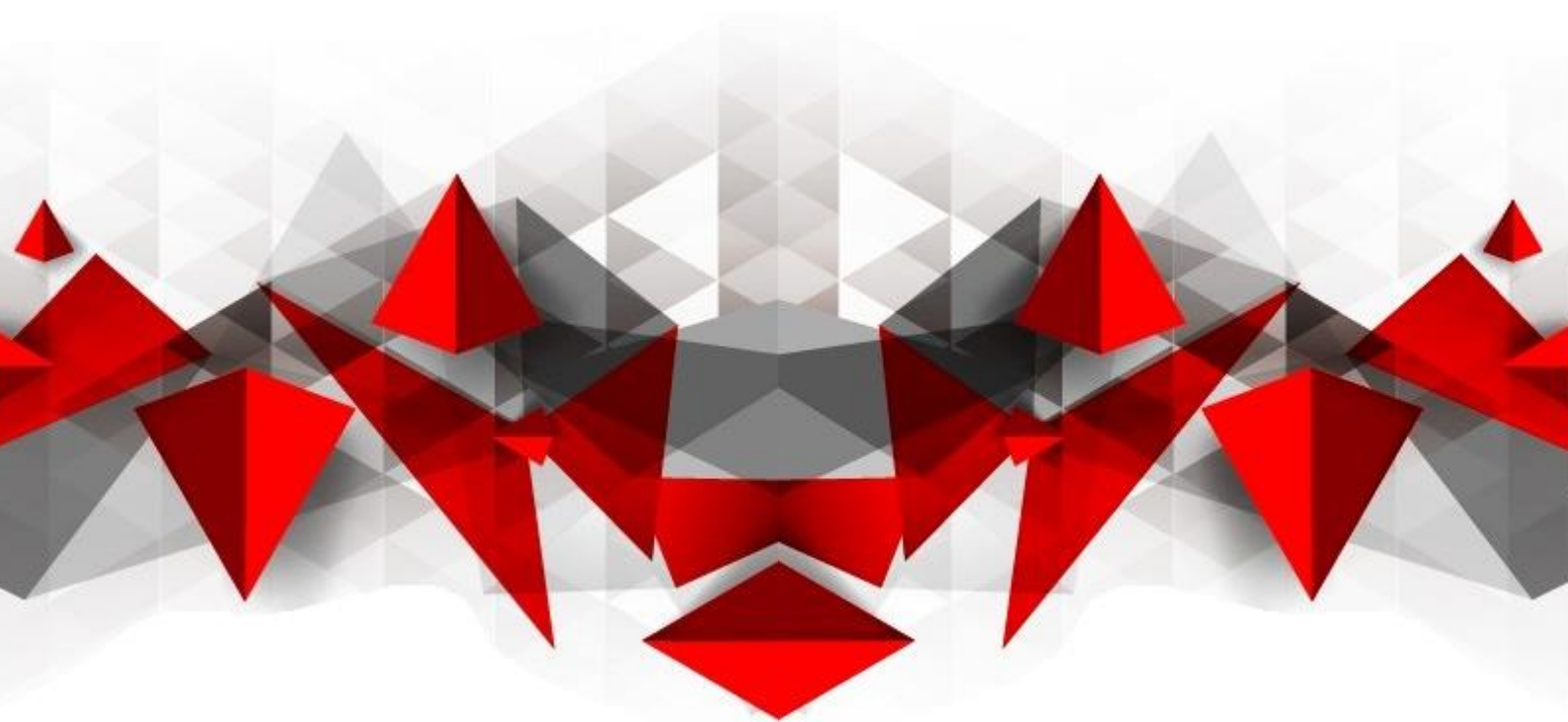




# คณะทำงาน



# นครชัยบุรีรินทร์



กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เว็บไซต์ : <http://www.osmnortheast-s1.moi.go.th/> โทร 044-243090

ที่อยู่ : ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ชั้น 3 ถนนมหาไทย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000